

הרב משה ליב הכהן הלבפשט

פרשת במדבר

אהבת ה' לישראל

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים... שאו את ראש כל עדת בני ישראל" (במדבר א, א-ב).

מסביר רש"י מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה. כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים, כשבא להשרות שכינתו עליהם מנאם, באחד בניסן הוקם המשכן, ובאחד באייר מנאם.

לפי דברי רש"י מובן מדוע מזכירה התורה שה' דיבר עם משה באהל מועד, שהרי אהל מועד היא הסיבה להשראת השכינה, והשראת השכינה היא הסיבה לכך שה' מנה אותם בזמן זה, אולם לא מובן מדוע היתה צריכה התורה להזכיר שה' דיבר עם משה במדבר סיני, מה רוצה התורה ללמדנו בכך שמזכירה את המיקום הגיאוגרפי בו צוה ה' על משה למנות את בני ישראל?

אומר הנביא ירמיהו (ב, ב): "כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולותיך, לכתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה". הקב"ה זוכר לעם ישראל חסד נעורים על כך שהלכו אחריו במדבר בארץ לא זרועה. זו היא אם כן הסיבה שהתורה מזכירה שה' דיבר עם משה במדבר סיני, וצוה עליו למנות שוב את בני ישראל, שהרי יש כאן סיבה נוספת לכך שהקב"ה כה מחבב את בני ישראל, ומונה אותם שוב ושוב, והיא משום שהם הלכו אחריו למדבר השומם "ארץ לא זרועה" מתוך "אהבת כלולותיך" בלי כל חשבונות.

"איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל" (במדבר ב, ב).

התורה עוסקת באריכות ובפירוט רב במנין בני ישראל, ובתוך זאת מספרת לנו על דגלי בני ישראל. מה הקשר בין דגלי בני ישראל למנין בני ישראל?

חיבה גדולה חבבן הקב"ה שעשאה דגלים כמלאכי השרת כדי שיהיו ניכרין ומנין שהוא אהבה לישראל שכן שלמה אומר (שיר השירים ב, ד): "הִבְיֵאֲנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן וְדַגְלוֹ עָלַי אֶהְבֶּה" אמר ר' אבהו מה ת"ל "הִבְיֵאֲנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן וְגו'", למה הדבר דומה, לעשיר שהיה לו אוצר מלא יין, ונכנס לבדקו, ומצאו כולו חומץ, בא לצאת מתוך האוצר, ומצא חבית אחת יין טוב, אמר, חבית זו עומדת עלי כמלא אוצר, כך ברא הקדוש ברוך הוא שבעים אומות, מכולם לא מצא הנייה אלא בישראל, שנאמר הִבְיֵאֲנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן, ומנין שיין עולה שבעים, י' עשרה, י' עשרה, נ' חמשים, הרי שבעים, ומכולם "וְדַגְלוֹ עָלַי אֶהְבֶּה" (במדבר רבה ב, ג).

הדגלים כמו המנין מסמלים את אהבתו הרבה של הקב"ה לישראל.

בפרשה זו באה התורה להראות לנו, ולהדגיש לנו, את גודל אהבתו של הקב"ה לישראל, כדברי הנביא הושע (ב, כא-כב) בסיום ההפטרה, "וארשתיך לי לעולם וארשתיך לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים. וארשתיך לי באמונה וידעת את ה'".

דרך קניית החכמה והתורה

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (במדבר א, א).

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" אלא כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר, הפקר, אינו יכול לקנות את החכמה והתורה לכך נאמר **"במדבר סיני"** (במדבר רבה א, ז).

התורה מדגישה שמדובר במדבר סיני, כדי ללמד אותנו לדורות איך ניתן לקנות את החכמה והתורה.

דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ריעיו וחבריו, ונוהג כמנהג אנשי מדינתו, לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים, ולישב אצל החכמים תמיד, כדי שילמוד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך, כדי שלא ילמוד ממעשיהם, הוא ששלמה אומר (משלי יג, כ) **"הולך את חכמים יחכם, ורעה כסילים ירוע"**, ואומר (תהלים א, א) **"אשרי האיש וגו'"**, וכן אם היה במדינה שמנהגותיה רעים, ואין אנשיה הולכים בדרך ישרה, ילך למקום שאנשיה צדיקים, ונוהגים בדרך טובים, ואם היו כל המדינות שהוא יודעם ושומע שמועתן נוהגים בדרך לא טובה כמו זמנינו, או שאינו יכול ללכת למדינה שמנהגותיה טובים מפני הגייסות או מפני החולי, ישב לבדו יחידי, כענין שנאמר (איכה ג, כח) **"ישב בדד וידום"**, ואם היו רעים וחטאים שאין מניחים אותו לישב במדינה א"כ נתערב עמהן, ונוהג במנהגם הרע, יצא למערות ולחוחים ולמדברות, ואל ינהיג עצמו בדרך חטאים, כענין שנאמר (ירמיהו ט, א) **"מי יתנני במדבר מלון אורחים"** (רמב"ם הלכות דעות ו, א).

ללמוד חכמה, ללמוד תורה, ניתן בכל מקום, אבל לקנותם, להפוך אותם לחלק מאישיותו, יש צורך לעשות עצמו כמדבר, הפקר, המסמל ניתוק מעול חיי היום יום, מקום בו ניתן לפרוק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, כדברי הרמב"ם סוף הלכות שמיטה ויובל, ולהיות מרוכז כל כולו בלימוד התורה ובבניית עולמו הרוחני, וכך יזכה ל"משה זכה וזיכה את הרבים" (אבות ה, יח), להשפיע גם על אחרים, ללמוד וללמד לשמור ולעשות (אבות ד, ה).